

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.214/2016/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Kulcsár Renáta ügyvéd által képviselt **felperes neve felperes székhelye** szám alatti székhelyű **felperesnek** – a Dr. Halász Ferenc ügyvéd által képviselt **alperes neve,** alperes címeszám alatti székhelyű **alperes** ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2016. április 20. napján kelt 10.G.21.411/2015/12. számú ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott, továbbá a Szegedi Ítéltáblánál Gf.III.30.214/2016/3. sorszám alatt részletesen indokolt fellebbezésére tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** akként, hogy az ítélet első bekezdésében rögzített kijelentésekkel alperes a felperes jóhírnévhez, mint személyhez fűződő jogát sértette meg.

Az ítélet megváltoztatott rendelkező részének közzétételére alperes saját facebook weboldalán köteles az elsőfokú ítéletben meghatározott határidő alatt.

Az alperes által külön felhívásra állam részére fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 40.000,- (Negyvenezer) forintra, a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 80.000,- (Nyolcvanezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 70.000,- (Hetvenezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 48.000,- (Negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

A felperesi betéti társaság sporteseményekkel kapcsolatos információk elemzése, várható sporteredmények közlését, illetve sportstatisztikák napi rendszerességű szolgáltatását végzi az interneten. A felperes hivatalos facebook közösségi oldala az „**felperes facebook oldalának neve**”, az általa közölt információkat „**felperes tippjeinek neve**” megjelöléssel bocsátja a felhasználók rendelkezésére. A cég egyedi sportelemzést folytat, érdeke fűződik ahhoz, hogy a meglévő ügyfeleit megőrizze, azok számát bővítse, ezzel biztosítja a gazdasági működését, fennmaradását.

Az alperesi kft. felperes tevékenységével egyezően szintén sporteseményekkel kapcsolatos információk szolgáltatását, tippek nyújtását biztosítja internetes előfizetői számára az **alperes**

facebook oldalának neve facebook közösségi oldalon.

Az alperes 2015. március 19. napján 6 órakor az általa üzemeltetett **alperes facebook oldalának neve alperesi weboldal címe** weboldalon „Összefogás a magyar sportfogadó élet tisztaságáért” címmel elektronikus cikket jelentetett meg. Ennek szövege a következőket tartalmazta: „Sajnos még mindig nagyon sokszor tapasztaljuk, hogy sok tippadó oldalon csak a nagy szavak hangzanak el jó tippekről, a gyakorlatban azonban csak rendkívül kevés embernek segítenek nyerni, vagy ha mutatnak is szelvényfotókat az állítólagos nyereményekről, akkor azokról a képekről 90%-ban kiderült, hogy photoshoppal előállított hamisítások (lásd pl.: „**felperes tippjeinek neve**)”. A cikkben továbbá „zsvány, csaló, rabló, **felperesi facebook oldal**-féle csalók” jelzős megnevezések használatára is sor került.

Az alperest 2015. március 23-án a közléssel összefüggésben a felperes személyének megemlézése nélkül helyesbítő posztot tett közzé.

A felperes 2015. április 10-én felszólította az alperest, hogy az **felperes facebook oldalának neve** oldalt sértő és valótlanságokat állító posztot haladéktalanul vegye le a hivatalos facebook oldaláról, és kérte egyúttal, hogy egy bocsánatkérő posztot is helyezzen ki. Az alperes válaszával a kérést megtagadta. Ugyanezen a napon egyúttal újabb cikket jelentetett meg „Bumm!!!!, az extra csoport napi nagytétes rovata ismét óriásit robbantott” címmel. Ebben felperesre utaló kijelentésként szerepel: „Ez nem egy **felperesi facebook oldal**-féle photoshoppolt kamuszelvény, ha már elegend van az **felperesi facebook oldal**-féle csalók, kamuszelvény fotóiból”

A felperes ezt követő újabb írásbeli felszólítása a nyilvános elégtételadásra, valamint 2.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére eredménytelen maradt.

A felperes kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, az alperes megsértette jórhírnévhez kapcsolódó, személyhez fűződő jogát azzal, hogy 2015. március 19. napján a **alperesi weboldal címe** internetes portálon „Összefogás a magyar sportfogadó élet tisztaságáért” címmel valótlan tartalmú tényeket közölt, a következő mondatban : „A képekről 90%-ban kiderül, hogy fotóshoppal előállított hamisítások (lásd pl.: „**felperes tippjeinek neve**)”.

Továbbá 2015. április 10. napján ugyanezen internetes portálon a „BUMM!!! az Extra Csoport napi nagy tétes rovata ismét óriásit robbantott” címmel megjelentetett cikkében ugyancsak valótlan tartalmú tényeket közölt az alábbi mondatokban: „**felperesi facebook oldal**-féle photoshoppolt kamu szelvény, amiből napi százat legyárt futószalagon az informatikusuk”, valamint „**felperesi facebook oldal**-féle csalók”. Kérte továbbá a felperes, hogy a bíróság állapítsa meg az alperes a fenti cikkekben megfogalmazott negatív véleménye megsértette a jórhírnevét és a becsületét. Kérte kötelezni alperest, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja alapján tegye közzé az alábbi tartalmú nyilatkozatot:

A **alperes facebook oldalának neve** nyilvánosan elnézést kér az **felperes tippjeinek nevét** szolgáltató **felperes neve**-től, amiért a 2015. március 19. napján „Összefogás a magyar sportfogadói élet tisztaságáért” címmel, valamint a 2015. április 10. napján „BUMM!!!!” az Extra Csoport napi nagy tételes rovata ismét óriásit robbantott címmel megjelent cikkeiben közölt negatív véleménnyel megsértette a **felperes neve** jóhírnevét és ezzel együtt a becsületét. További kereseti kérelemként 2.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére is kérte kötelezni alperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés alkalmazásával.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint az általa működtetett weboldalon megjelent és felperes által sérelmezett cikkekben közölt írások nem voltak alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének általános befolyásolására, és azok a kifejezőmód tekintetében

sem minősültek indokolatlanul bántó véleménynyilvánításnak. Hangsúlyozta, hogy általánosságban megfogalmazott véleményt tett közzé a sportfogadásban tapasztalható visszaélések miatt, és általában a sportfogadás tisztaságáért való küzdelem részét képezte a két cikkben kifejtett vélemény. Fenntartotta azon véleményét, hogy a felperes által működtetett **felperes** facebook oldalon olyan tartalmak voltak fenn az elérhető nyereményekkel kapcsolatban, melyeknek hitelessége megkérdőjelezhető, erősen aggályos. Helytelennek minősítette, hogy a felperes csak a nyertes szelvények - egyes esetekben álláspontja szerint manipulált - adatait tette fel a weboldalra egyfajta önreklámozásként. Megjegyezte, hogy a peres eljárás megindulása óta a felperes ezeket törölte is a weblapjáról. A kétséges hitelességű tipp-szelvények már nem láthatók azon. Előadta továbbá, hogy alperes a facebook profilján a rá nézve kritikus bejegyzéseket rendszeresen törli, illetve letiltja az egyes felhasználókat. Ez a jelentős weboldal moderálás megtéveszti az átlagos facebook felhasználókat. A nyertes szelvények közzétételével való reklámozás alperesi álláspont szerint nem elfogadható azért sem, mert a szelvények eredete bizonytalan és egyes esetekben feltételezhető azok photoshoppal történő manipulálása. Megjegyezte, hogy a cikkekben használt „**felperesi facebook oldal neve**” kifejezés alapján nem azonosítható be a felperes, és a felperesi betéti társaság cégbejegyzés szerinti hivatalos nevét az alperes egyik facebook cikkben sem említette meg. Megjegyezte, hogy a felperesi gazdasági társaság a gazdasági életben nem rendelkezik olyan hírnévvel, amelynek csorbítására az említett cikkek alkalmasak lettek volna. Kérte kötelezni a felperest azon igazolásokról, amelyekből megállapítható, hogy mennyi facebook profil felhasználót tiltott le internetes oldalain, és annak igazolását is szükségesnek tartotta, hogy a korábban közzétett nyereményszelvények eredetiek, azokat valóban a felperesi tippadás eredményeként váltották meg. Indítványozta továbbá a felperesi bankszámlákon utóbbi időben bekövetkezett pénzmozgások áttekintését, melyekből álláspontja szerint kitűnik, hogy a felperesi tevékenységre a két sérelmezett alperesi bejegyzés hatással nem volt, ezáltal a sérelemdíj iránti igény sem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a **alperes facebook oldalának neve alperesi weboldal címe** facebook közösségi weboldalon 2015. március 19. napján „Összefogás a magyar sportfogadó élet tisztaságáért” címmel megjelent cikkében valótlanul állította, hogy a felperes által közzétett szelvényfotókról 90%-ban kiderül, hogy photoshoppal előállított hamisítások, valamint a 2015. április 10. napján „BUMM, az Extra Csapat napi nagy tétes rovata ismét óriásit robbantott” címmel megjelent cikkében az „**felperesi facebook oldal-féle** photoshoppolt kamuszelvény”, „**felperesi facebook oldal-féle** csalók kamuszelvény fotói” kijelentésekkel megsértette a felperes jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogát.

Az elsőfokú bíróság kötelezte továbbá alperest, hogy 15 nap alatt az ítélet rendelkező részének a **alperes facebook oldalának neve** facebook weboldalán történő közzétételével adjon elégtételt, továbbá fizessen meg a felperesnek 300.000,- forintot sérelemdíj címén. A bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a felek közötti jogviszony fennálltát vizsgálva megállapította, hogy a perbeli facebook oldal üzemeltetője, valamint a felperesi bt. közötti azonosság egyértelműen megállapítható. A facebook oldal látogatói számára beazonosítható, hogy az **felperes tippjeinek neve** a felperesi cég szolgáltatja, ezért jogviszony hiányára az alperes nem hivatkozhatott. A bíróság lényegesnek tekintette, hogy a két sérelmezett cikkben a felperesen kívül más konkrét személyre utalás nem történt. Ugyanakkor lényegtelennek tekintette azt, hogy a felperes saját neve alatt hány egyéb hivatalos facebook profilt működtet, illetve hogy pontosan hogyan működteti a perbeli facebook oldalt. Az erre irányuló alperesi bizonyítási indítványokat ezért figyelmen kívül hagyta. A kereseti kérelemmel kifogásolt alperesi nyilatkozatokat illetően a bíróság abból indult ki, hogy az alperes a cikkben nem juttatta kifejezésre, az adott kijelentés kifejezetten az ő véleménye lenne, vagy az ő megítélésének az eredménye, és azt sem, hogy erre a

következtetésre mi alapján jutott. Ezáltal a szöveggörnyezet olyan volt, hogy az olvasóban az a kép alakulhatott ki, hogy tényszerűen hamis szelvényeket posztolt a felperes. Ez a kijelentés tényállításnak tekintendő, míg a többi, a per tárgyává tett kijelentés véleménynyilvánítás körében értékelendő. A tényállítást illetően a felperes ellenkező tényállítására tekintettel az alperesnek saját állítása valódiságát kellett volna bizonyítania, melynek bírói figyelmeztetés ellenére a perben nem tett eleget. A szelvények photoshoppal történő manipulálása szakértői vizsgálattal lett volna ellenőrizhető, tanúbizonyítás e körben nem szolgálhat eredményes bizonyítás alapjául. Ugyanez vonatkozik a csatolt, nagy mennyiségű negatív facebook bejegyzésre, melyek irreleváns bizonyítékok, és a 7. számú alperesi beadványban csatolt fotómelléletek sem alkalmasak a photoshoppal történő manipulálás igazolására. Az alperesi véleménynyilvánításokat illetően az elsőfokú bíróság a Kúria PK 12. számú állásfoglalásában rögzített iránymutatásából indult ki, mely szerint a jóhírnév megsértése és egyéb személyiségi jogsértés megállapításának akkor lehet helye, ha a tényekből levont vélemény indokolatlanul sértő, indokolatlanul bántó, az nem felel meg a logikus gondolkodás szabályainak. A bíróság hangsúlyozta, jelen esetben a tényállítás valótlanságából kell kiindulni, az arra alapított negatív vélemény pedig ezért személyiségi jogot sért, indokolatlan és nyilvánvalóan alkalmas a felperesi gazdasági társaság hátrányos megítélésére a sportfogadó olvasók körében. Ez szükségessé tette a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) és c.) pont szerinti objektív jogkövetkezmények alkalmazását a kereseti kérelemmel egyezően. A bíróság kitért arra is, hogy az alperes által közzétett helyesbítő poszt általánossága miatt a felperessel szembeni elégtételadásra nem alkalmas, különös tekintettel arra, hogy annak megjelenését követő újabb, második cikkben ismételtén személyiségi jogot sértő kijelentések közzétételére került sor. A sérelemdíj jogalapjának fennálltát is megállapította a bíróság, de annak keresetben igényelt összecszerűségét eltúlzottnak ítélte. Megjegyezte, a sérelemdíj jogalapja fennáll minden olyan esetben, amikor a személyiségi jogot sértő cselekvés vagy mulasztás ténye igazolt. Az nem feltétel, hogy a jogsértő magatartás igazolhatóan káros eredménnyel is járjon, a jogsértés ismeretében az általános tapasztalati tényeken nyugvó okozatosság már azt eredményezi, hogy az eljáró bíróság a magatartás személyiségi jogokra veszélyes voltát bizonyítottan tekint. A felperes ebből következő forgalomcsökkenésének bizonyítása ehhez nem szükséges, a jelen pert felperes nem elmaradt haszon megfizetése iránt indította, hanem az említett speciális jogkövetkezmény levonása érdekében.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak részbeni megváltoztatását, és a kereset teljes egészében történő elutasítását. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helytelenül állapította meg, és abból megalapozatlan jogi következtetéseket vont le. Bejelentette, hogy a felperes által működtetett **felperes** tipp mix profilt a facebook, mint szolgáltató 2016. május 6. napján utóbb törölte. Ez a körülmény már önmagában nem teszi lehetővé, hogy a felperes jóhírneve és becsületének sérelme megállapítható legyen, hiszen maga a szolgáltató döntött úgy a rendkívül sok negatív visszajelzés miatt, hogy intézkedik az oldal törlése iránt. Továbbra is kifogásolta, hogy eredményessége kimutatás érdekében megtévesztő módon tette közzé felperes a nyertes szelvényeket. Ilyen kimutatás csak pontos statisztika vezetésével lehet hiteles, az összes tippet, így a sikertelenül adottakat is figyelembe kell venni. Ehhez képest egy-egy véletlenszerűen kiválasztott szelvény alkalmatlan az ilyen eredményesség megjelenítésére, ez megtévesztésre is okot adhatott. Létezik az interneten fellelhető olyan szolgáltatás, ahol regisztráció esetén hitelesen ellenőrzik és felügyelik a weboldalt működtető szolgáltatását. Előadta továbbá, hogy a photoshoppolt képekkel kapcsolatos kijelentés jóhírnév megsértésének, illetve becsületsértésnek nem minősülhet, mivel nem a felperes tevékenységi körének kritikájára irányult az alperesi kijelentés. Az alperes ugyanis nem azt állította, hogy rosszak lennének a felperes tippjei vagy színvonalatlanok az elemzései. Az alperes által hivatkozott photoshoppoló tevékenység nem érinti tehát a felperes tevékenységi körében végzett munka minőségét. Megjegyezte, hogy a felperes

olyan képeket közölt az oldalán, amelyeken számítógépes programmal készített „**felperesi facebook oldal neve**” felirat is szerepelt, amely már önmagában egyfajta manipulálást jelent. Vitatta, hogy szakértői bizonyítás eredményre vezethetett volna a perbeli esetben, a photoshoppolással kapcsolatban, ez utóbbi a weboldal törlése miatt már lehetetlenné is vált. Alperesi megítélés szerint a photoshoppolás ténye a csatolt bizonyítékokból, különösen a fotó alapos vizsgálata esetén bárki számára megállapítható. A perbeli cikkekben alperes által tett értékítéletek hátrányos társadalmi megítélést nem vonhatnak maguk után, objektíve nem voltak alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének hátrányos megváltoztatására. Az alperes példálózó bagatell-jellegű kijelentései nem érik el azt a mértéket, hogy az a személyiségi jogsérelem és az azt védendő kategóriába kerüljön besorolásra. A „csaló” kifejezést a „megtévesztő” minősítés változataként használta, ez a szöveggörnyezetből kitűnik. Az alperesi kijelentés nem volt túlzó, becsmérő, valóságtartalom nélküli, sértő vagy vádaskodó. Az alperes megítélése szerint a sérelemdíj mértéke körében az elsőfokú bíróság túlzott összeget állapított meg terhére, nem értékelte azt, hogy a felperes milyen megtévesztő magatartást tanúsított saját tevékenysége során. Ha a jogsértés ténye megállapítható lenne, abban az esetben is legfeljebb 5.000-10.000,- forint közé lenne tehető a sérelemdíj reális összege.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés – érdemét tekintve – **nem alapos**.

A felperesi gazdálkodó szervezet keresetében a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) pontja alapján kérte annak megállapítását, hogy az alperes a 2015. március 19. napján az internetes portálján megjelent cikkében, amikor valótlan tartalmú tényként közölte: „a képekről 90%-ban kiderül, hogy photoshoppal előállított hamisítások, lásd pl. **felperes tippjeinek neve**”, továbbá a 2015. április 10. napján internetes weboldalán megjelent cikkében valótlan tartalmú tényként közölt „**felperesi facebook oldal-féle** photoshoppolt kamuszelvény”, továbbá „**felperesi facebook oldal-féle** csalók” kijelentésekkel megfogalmazott véleményével megsértette a felperes jóhírnevét és becsületét. Az elsőfokú bíróság ezek tekintetében hozott kereset szerinti ítéletet, míg a további „zsivány”, „csaló”, „rabló” kijelentésekkel megfogalmazott közlésre alapított további keresetet ítéletével elutasította. Az ezekkel kapcsolatos fellebbezés hiányában a másodfokú elbírálás tárgyát kizárólag az első három fenti kijelentés képezte.

Jelen jogvitára - a jogsértés időpontjából adódóan – a 2013. évi V. tv. (az új Ptk.) az irányadó, amely a korábbi polgári joghoz hasonlóan általános jelleggel védi a személyiségi jogokat (Ptk. 2:42. § (1) bekezdés). Ez a rendelkezés egy olyan general clausula, amely alapján valamennyi személyiségi jog, - a törvényben nem nevesítettek is - védelem alatt állnak. A Ptk. vélelmet állít fel arra nézve, hogy a mások személyiségi jogainak bármilyen megsértése vagy korlátozása jogellenes magatartás, amelynek ellenkezőjét a jogsértő félnek kell bizonyítani.

A Ptk. 3:1. § (3) bekezdésének utaló szabálya szerint a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve ha a védelem jellegénél fogva az csupán az embert illetheti meg. A jogi személyeknek polgári jogi értelemben vett személyként való elismerése többek között azt jelenti, hogy a polgári jog által szabályozott vagyoni viszonyok mellett meg kell, hogy illessék őket a polgári jog által szabályozott személyiségi jogok is. A személyiségi jogok jogi személyek esetén való alkalmazhatóságának kérdése azonban külön szabályozást igényel, személyisége ugyanis csak az embernek van. Az ember személyiségi jogai közül ugyanakkor több a jogi személyekkel kapcsolatban is értelmezhető, és ezeknek a jogoknak a gyakorlása a jogi személy számára is fontos lehet. A Ptk. ezért kimondja, hogy ezek a jogok jogi személy esetében is érvényesülnek, azzal a különbséggel, hogy személyisége kizárólag az embernek

van, így a Ptk. jogi személyek esetén személyhez fűződő jogokról rendelkezik (3:1. § (3) bekezdés) (Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz, Wolters Kluwer Kiadó Kft. 2014., I. kötet 200. oldal).

Jelen esetben a felperes gazdálkodó szervezet, aki jóhírnevének, és becsületének megsértésére hivatkozott. A becsület azonban az emberhez kapcsolódik, mindaz a jogsértés, ami az ember becsületét sértheti, az a jogi személynél a jóhírnév sértés körében értékelhető, ezért mind a bántó véleménynyilvánítás, mind a valótlan tényállítás a jóhírnév megsértéseként értékelhető.

A nevesített személyiségi jogokhoz tartozik a becsülethez és a jóhírnévhez való jog.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

A jóhírnév és becsület védelme alkotmányos alapjog, amelyek a szólásszabadság egyfajta korlátozását jelenti. Ezt a lehetőséget kifejezetten elismeri az Európai Emberi Jogi Egyezmény 10. cikk (2) bekezdése is, mely kimondja, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának jogát - egyebek mellett - mások jóhírnevének védelme érdekében törvényben korlátozni lehet.

A véleménynyilvánítási szabadság határainak meghatározásánál különbséget kell tenni értékítélet és tényközlés között. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed. Nem ilyen feltétlen azonban a véleménynyilvánítás szabadsága a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának (tudatos hamis közlés), vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta.

A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, ugyanakkor az alkotmányos védelem nem terjedhet ki a tények meghamisítására (BDT 2011/2592., 36/1994. (VI.24.) Alkotmánybírósági határozat).

A más személy becsületéről vagy becsületének hiányáról tett megállapítás lényegét tekintve értékítélet. A jogi becsületvédelem körébe csak a valamilyen módon kifejezésre juttatott más személyt érintő értékítélet tartozhat. A becsület megsértése akkor következik be, ha kifejezésre juttatott értékítélet nem felel meg az ítéletalkotás, véleménynyilvánítás, közmegegyezés által elfogadott törvényeinek, logikai szabályainak. A véleménynyilvánítás szabadsága miatt a negatív értékítélet, a bírálat önmagában nem jogsértő. Jogellenessé csak akkor válik, ha a bíráló túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait. Ezeket a rendeltetésszerű joggyakorlás és a jóhiszeműség elvében foglalt követelmények képezik. Nem felel meg ezen elvárásoknak az olyan értékítélet hirdetése, amely önkényes, lealázó, ok nélkül becsmérlő.

A perben hivatkozott másik személyiségi jog, a jóhírnév védelme szempontjából a mások személyét érintő értékítéleteinket normális esetben az adott személlyel kapcsolatos magatartásával és viselkedésével, cselekvésével összefüggő, azokról tudósító adatokból, információkból, tényállításokból vonjuk le. Kiemelt fontosságú jogpolitikai érdek fűződik ahhoz, hogy a mások értékelésére, a nyilvánosság különböző köreiből kinyilvánított tényállítások valóságtartalmának igazolását a jog lehetőség szerint biztosítsa. Erre szolgál a jóhírnév védelmét célzó törvényben külön nevesített személyiségi jog. A hírnév létrejöttében, alakulásában, megőrzésében fontos szerepük van a társadalmi érintkezéseknek, hatásoknak, elsősorban a tudattartalmat befolyásoló közlésnek. A személy hírnevét a személyre, a személy társadalmi magatartására vonatkozó tény – és

adatközlések határozzák meg. Társadalmi érdek, hogy ezek a közlések híven jellemezzék az adott személyt, róla a valóságot tükrözzék, csak így lehet a személy képe a társadalmi értékelés reális alapja, csak így juthat valódi értékének megfelelő szerephez a személy a társadalomban (Hasonlóan: Törő Károly, Személyiségvédelem a polgári jogban, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1974. 353. oldal).

A jóhírnév megsértése a felróhatóságra (jó- vagy rosszhiszeműségre) tekintet nélkül is megállapítható. A Ptk. normaszövegéből következik, hogy a jóhírnév megsértésének bármilyen módon való elkövetése jogellenes, melynek esetei nincsenek sem kizárólagos, sem eseti kazuisztikus jelleggel teljes körűen felsorolva. A Ptk. példalózó jelleggel, csak a leggyakoribb tipikus hírnévrontó magatartásokat emeli ki. Lényeges tartalmi elem azonban, hogy a személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az elbírálás zsinórmértéke tehát nem a jogában sértett fél – szubjektív – érzékenysége, hanem az általános értékrendet képviselő közfelfogás. Ugyanakkor a hírnévrontás megvalósulásához nincs szükség arra, hogy a hátrányos eredmény, a társadalmi megítélés negatív változása ténylegesen bekövetkezzen, elég, ha arra objektíve alkalmas a hírnévrontó, valótlan közlés (Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz; szerkesztette: Vékás Lajos/Gárdos Péter; Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014., 139-140. oldal).

A jóhírnév sérelme szempontjából a tényállítás a múltban történt vagy jelenbeli konkrét cselekményre vagy eseményre vonatkozó közlés, amelyet az határol el a véleménynyilvánítástól, hogy míg a tények, tényállítások bizonyíthatók, az értékítéletek, véleménynyilvánítások valóság tartalma nem (BDT 2011/2403., Emberi Jogok Európai Bírósága 12.188.2006. számú kérelem Csunyics kontra Magyarország ítélet).

A peresített alperesi közlések címzettjének beazonosíthatóságát illetően helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy bár a felperes cég neve felperes neve, az alperes pedig „**felperesi facebook oldal-féle** kamuszelvényekre”, „**felperesi facebook oldal-féle** csalókra” utalt, mivel a felperes üzemelteti az **felperesi** facebook oldal neve facebookos oldalt, melyen **felperes tippjeinek** neve megjelöléssel ad tippeket, így egyértelmű, hogy a megjelölés felpereshez köthető.

A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó PK 13. számú állásfoglalásának I. pontja értelmében igényérvényesítésre az jogosult, akire a jogsértő közlés vonatkozik. Az igényérvényesítésnek nem feltétele az adott személy név szerinti feltüntetése, valakinek a személyére egyéb módon, nevének megjelölése nélkül is lehet utalni, de lényeges a személy szerinti beazonosíthatóság. A közlés az érintett számára ilyen esetben is sérelmes lehet, ezért személyiségvédelmi igényt az is érvényesíthet, akit név szerint nem jelöltek ugyan meg, de a közlés a személyére vonatkozik, személyét közvetlenül érinti, feltéve hogy a kifogásolt közlés tartalmából ez egyértelműen felismerhető.

Az alperes által közölt perbeli utalásban az **felperesi** facebook oldal név-megjelölés a felperest beazonosíthatóvá tette az interneten közzétett cikkben, ezért személyhez fűződő jog megsértése miatti per indítására a felperesi jogi személy jogosult volt.

Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta érdemben, hogy a felperes által megjelölt közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek. Az elsőfokú bíróság azt az alperesi állítást, mely szerint a felperes által közölt „szelvényfotókról 90%-ban kiderül, hogy photoshoppal előállított hamisítások”, tényállításnak minősítette, míg a többi, per tárgyává tett kijelentést véleménynyilvánításnak. Ezen megállapítással ellentétben az „**felperesi facebook oldal-féle** photoshoppolt kamuszelvény”, továbbá az „**felperesi facebook oldal-féle** csalók kamuszelvény fotói” a 2015. április 10. napján írt cikkben megjelent közlések is tényállításnak minősülnek. A közlések tartalmát úgy lehet értelmezni, hogy a szelvényfotók photoshoppolt, azaz hamisított

jellegét állította alperes, tehát egyfajta jogellenes cselekmény elkövetését állította tényként, valójában tehát nem az ezzel kapcsolatos véleményét fejezte ki.

Lényeges, hogy a személyiségi jogsértés megállapításához elegendő annak bizonyítása, hogy a másik fél magatartása a jog által védett személyiségi érdekkörbe történő behatolást jelentett. Ha ez beigazolódott – az elsőfokú bíróság helyes hivatkozása szerint – a másik félnek kell a tényállítás valódiságát bizonyítania (BDT 2007/1694. I. pont, EBDT 2005/277. I. pont). Az alperes azonban bizonyítási kötelezettségének az elsőfokú bíróság helyes indokolása szerint nem tett eleget, emiatt a hivatkozott tényállítás alkalmas a felperes hátrányos megítélésére a közfelfogás szerint is, hiszen egyértelműen rá vonatkozik, a kijelentés valóságának bizonyíthatatlansága pedig a jogsértés tényét megalapozza (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2010/294. számú eseti döntés).

A további felperes által megjelölt közlések úgy, mint zshivány, csaló, rabló, **felperesi facebook oldal-féle** csalók tekintetében az elsőfokú bíróság ítélete tartalmazza, hogy a közlés véleménynyilvánításnak minősül, azonban figyelemmel arra, hogy az ítélet rendelkező része e körben a jogsértés megállapítását nem tartalmazza, és a felperes e körben fellebbezést nem terjesztett elő, így az ítéletábra az alperes fellebbezési hivatkozásai keretei közt maradva, az elsőfokú bíróság ítéletének erre irányuló elutasító rendelkezését érdemben nem vizsgálhatta.

A személyiségi jogsértés objektív, felróhatóságtól független szankcióit a Ptk. 2:51. §-a rögzíti, köztük (1) bekezdés a.) pontjában a jogsértés megtörténtének megállapítását, míg az (1) bekezdés c.) pontjában a jogsértő megfelelő elégtétel adásra kötelezésének lehetőségét tartalmazza. Az objektív szankció alkalmazhatóságát a jogsértés pusztá ténye és az okozati összefüggés megléte már lehetővé teszi, ezért az erre irányuló kereseti kérelem megalapozott volt, e körben az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részében helyesen állapította meg a tényközlés tekintetében a jóhírnévhez – jogi személy esetén helyesen, mint személyhez – fűződő jog megsértését, és megalapozottan kötelezte az alperest elégtétel adásra oly módon, hogy az ítélet rendelkező részét a saját facebook oldalán – ahol a jogsértő kijelentések is közlésre kerültek – jelentesse meg, tegye közzé.

A személyiségi jog megsértése esetén alkalmazható, felróhatóságon alapuló, ezért szubjektív jogkövetkezményként vezeti be a Ptk. a sérelemdíjat, mint közvetett kompenzációt, illetve pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetést a nem vagyoni kártérítés intézménye helyett. Önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti kereseti kérelem megalapozottságát. Az objektív szankció megítélése mellett is elutasíthatja a bíróság a sérelemdíj iránti keresetet, ha a sérelmet szenvedett személyt nem érte olyan nem vagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélésére adna alapot. A Ptk. 2:52. § (1) bekezdés 2. fordulatának helyes értelmezése szerint ugyanis a sérelmet szenvedett fél az őt ért nem vagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat, azaz a nem vagyoni sérelem bekövetkezése a sérelemdíj megítélésének feltétele, eltérően a személyiségi jogsértés objektív szankcióinál használt feltételként rögzített kifejezéstől, amely nem más, mint a személyiségi jogsértés ténye. Nem szól ez ellen a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének azon fordulata sem, mely szerint a jogsértés tényén kívüli további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Ez valójában csupán a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti a felperest, de nem vagyoni sérelem hiányában nem teszi lehetővé sérelemdíj követelését. Ekként a bíróság elutasíthatja a sérelemdíj iránti keresetet akár azért, mert az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan arra, hogy nem vagyoni hátrányt okozzon, akár azért, mert közben más tények, körülmények értékelésével arra a következtetésre jut, hogy ilyen jellegű sérelem nem állt elő a személyiségi jogban megsértett félnél. Emellett az alperes is kimentheti magát a jelen esetben a delictualis felelősségi mérce szerint és bizonyíthatja, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest immateriális hátrány nem érte.

Ugyancsak nem indokolt a sérelemdíjban való marasztalás, ha ún. bagatell igényről van szó. A sérelemdíjra okot adó nem vagyoni hátránynak ugyanis olyan fokúnak kell lennie, amely kompenzációt tesz szükségessé, de ez egyúttal magánjogi, preventív büntetés is, ezért figyelemmel kell lenni a sérelemdíj e kettős funkciójára. Ha az elszenvedett sérelem nem olyan mértékű, amely a sértett fél oldaláról másnemű, adott esetben pénzbeli ellensúlyozást, a jogsértő oldaláról pedig magánjogi szankciót igényelne, a sérelemdíj alkalmazásának nincs helye.

A perbeli esetben a felperest ért nem vagyoni hátrány megítélése szempontjából a következő tényállítási elemek kaptak jelentőséget:

- a felperes gazdasági tevékenysége keretében fogadási tippeket közölt hivatalos oldalán, melynek reklámozására ügyfélköréből származó nyerő tipp szelvényeket tett közzé,
- a hasonló tevékenységet folytató alperesi gazdálkodó szervezet az általa fenntartott hivatalos oldalán a felperes tevékenységét minősítve valótlan tartalmú tényeket közölt, amelyek alkalmasak arra, hogy a felperes ügyfeleit a felperes által kifejtett tevékenységről megtévesztően tájékoztassák. A felperes által közölt nyilatkozat szerint a facebook oldalának látogatottsága, valamint előfizetőinek száma az alperesi közlést követően lényegesen csökkent. Ezt felperes kellőképpen valószínűsítette is (9. számú jegyzőkönyv 2. oldal 1. bekezdés, 9/F/3-7. számú okiratok).

Így megállapítható, hogy az alperes a felperes jóhírnévhez kapcsolódó, személyhez fűződő jogát megsértette. A jogsértésről az internetes oldal látogatói nagy számban értesülhettek, ezért a sérelmezett alperesi nyilatkozatok alkalmasak voltak arra, hogy a felperes megítélése hátrányosan megváltozzon, így olyan fokú nem vagyoni hátrány keletkezett, amely már magánjogi kompenzációt igényel sérelemdíj formájában. Annak mértékét az elsőfokú bíróság a per adatai alapján helyesen állapította meg, mérlegelési szempontjaival az ítélet tábla egyetért.

A fent kifejtett indokolásbeli kiegészítések mellett az elsőfokú bíróság ítéletét az ítélet tábla részben megváltoztatta és az ítélet 1. bekezdésében rögzített kijelentések tekintetében csak azt a megállapítást tartotta fenn, hogy azok a felperes jóhírnévhez, mint személyhez fűződő jogának megsértésére irányultak. A nem természetes személy felperes esetében a becsülethez való személyiségi jog megsértésének megállapítása nem lehetséges, figyelemmel a Ptk. 3:3. § (1) bekezdés és (3) bekezdés 2. fordulatára. A becsülethez való jog védelme jellegénél fogva ugyanis csupán a személyiséggel rendelkező természetes személyt, az embert illetheti meg.

Az ítélet megváltoztatott rendelkező részének közzétételére alperes saját facebook weboldalán köteles, annak pontos meghatározása nem szükséges, tekintettel arra is, hogy a per másodfokú tárgyalásán felmerült, hogy az alperes facebook weboldalának címe és elérhetősége utóbb változott (Pp. 253. § (2) bekezdés).

Az ítélet tábla a hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem az irányadó bírói gyakorlat szerinti pertárgyértékből kiindulva határozta meg az utólag megfizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét. Jelen esetben a személyhez fűződő jogsérelemmel kapcsolatos jogkövetkezmény mellett 2.000.000,- forint összegű sérelemdíj iránti igény előterjesztése is a per tárgyát képezte, így az általános pertárgyértékkel való illetékszámításhoz képest az utóbbi petitumhoz kell igazítani az illetékfizetési kötelezettséget. Ekként 2.000.000,- forint 6%-a, 120.000,- forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték merült fel az ügyben. Az elsőfokú bíróság által megállapított 1/3-2/3 felperesre terhesebb pervesztességi arány alapján ezért a felperesnek 80.000,- forintra, míg alperesnek 40.000,- forintra felemelt elsőfokú eljárási illetéket kell utólag az állam részére külön felhívás szerint megfizetnie.

Az alperes fellebbezése érdemi részét tekintve eredménytelennek bizonyult, ezért az alperest tekintette az ítélet tábla a másodfokú eljárásban pervesztésnek, a felperes jogi képvislettel felmerült

másodfokú eljárási költségeinek megfizetésére ezért teljes egészében ő köteles (Pp. 78. § (1) bekezdés). A felperes jogi képviseletével kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pont, valamint az (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére is teljes egészében az alperes köteles. Az illeték összegét az ítéltábla jelen esetben akként állapította meg, hogy a személyhez fűződő jogsértéssel kapcsolatos megállapítás esetére irányadó, meg nem határozható - 300.000,- forint sérelemdíj megfizetése alól mentesülni kívánó fellebbezési kérelemhez képest magasabb - pertárgyértéket vette alapul (1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés c.) pont, 46. § (1) bekezdés).

Szeged, 2016. szeptember 29. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Dobler László s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő